

#FUTUREREADY

FUTURE READY SLOVAKIA

LET'S TALK COMPETITIVENESS

SLOVENSKÁ KONKURENCIESCHOPNOSŤ. ČO JE V STÁVKE?

Dopady konsolidačného balíčka
na podnikateľské prostredie na Slovensku

RNDr. Viliam Páleník, PhD.
Ekonomický ústav SAV

#FUTUREREADY

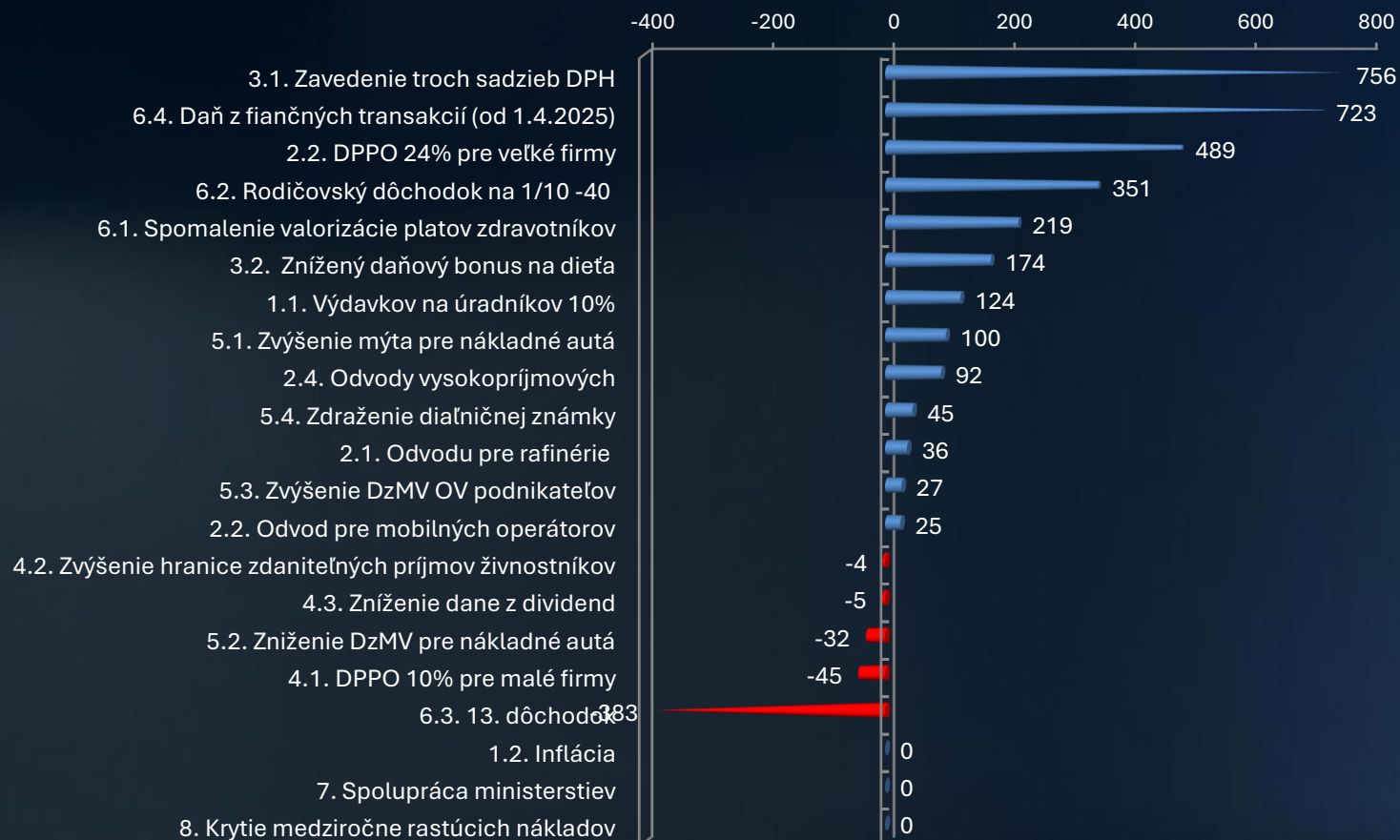
**FUTURE READY
SLOVAKIA**

Dopady konsolidačného balíčka na podnikateľské prostredie na Slovensku

- Koncom roku 2024 vláda predstavila konsolidačný balík na rok 2025 pozostávajúci z 21 oparení
- V návrhu boli vyčíslené len priame efekty pre verejné rozpočty v celkovej výška +2,7 mld. Eur
- Vládou neboli vyčíslené efekty pre domácnosti podniky alebo zahraničie
- RRZ SR spravila analýzu vplyvu na domácnosti a na hospodársky rast
- Stredno a dlhodobé efekty pre konkurencie schopnosť podnikov neboli diskutované
- Dotazníkový prieskum na analýzy dopadu konsolidačného balíka na podnikovú sféru

Opatrenia konsolidačného balíka pre rok 2025, mil EUR,

vládou deklarované (XI 2024) 2,7 mld eur, vládna aktualizácia (IV.2025) 2,1 mld eur.

Nový konsolidačný balík na rok 2026

- Národný strednodobý fiškálno-štrukturálneho plánu SR na roky 2025 – 2028 ; Výročnú správu o pokroku
- Spomalenie hospodárskeho rastu pod 2%
- Cieľ 3% schodku na HDP posunutý až na rok 2028.
- Nové konsolidačné opatrenia 2026: 1,7 mld. Eur ; 2027: 3,5 mld. eur
- Správa neobsahuje jasný zoznam budúcich konsolidačných opatrení, len:
 - úspory na prevádzke štátu,
 - zmeny dane z nehnuteľností
 - daň z hazardu
- Vhodné oparenia, nedostatočný objem
- Vláda požiadala o aktiváciu dočasnej národnej únikovej doložky
 - Navýšenia obranných výdavkov (dočasne nezapočítať do deficitu a dlhu).
 - Vyšší deficit aj dlh bude musieť kompenzovať ďalší cyklus strednodobých plánov v rokoch 2029-2032,
- Obchádzanie ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti
- Hľadanie metodických fínt na nezapočítanie do dlhu (PPP, Čina, DPH pri nájomnom bývaní, dvojité určenie)
- Nové investície (tunely, elektrárne a pod,) a náklady (LTC)

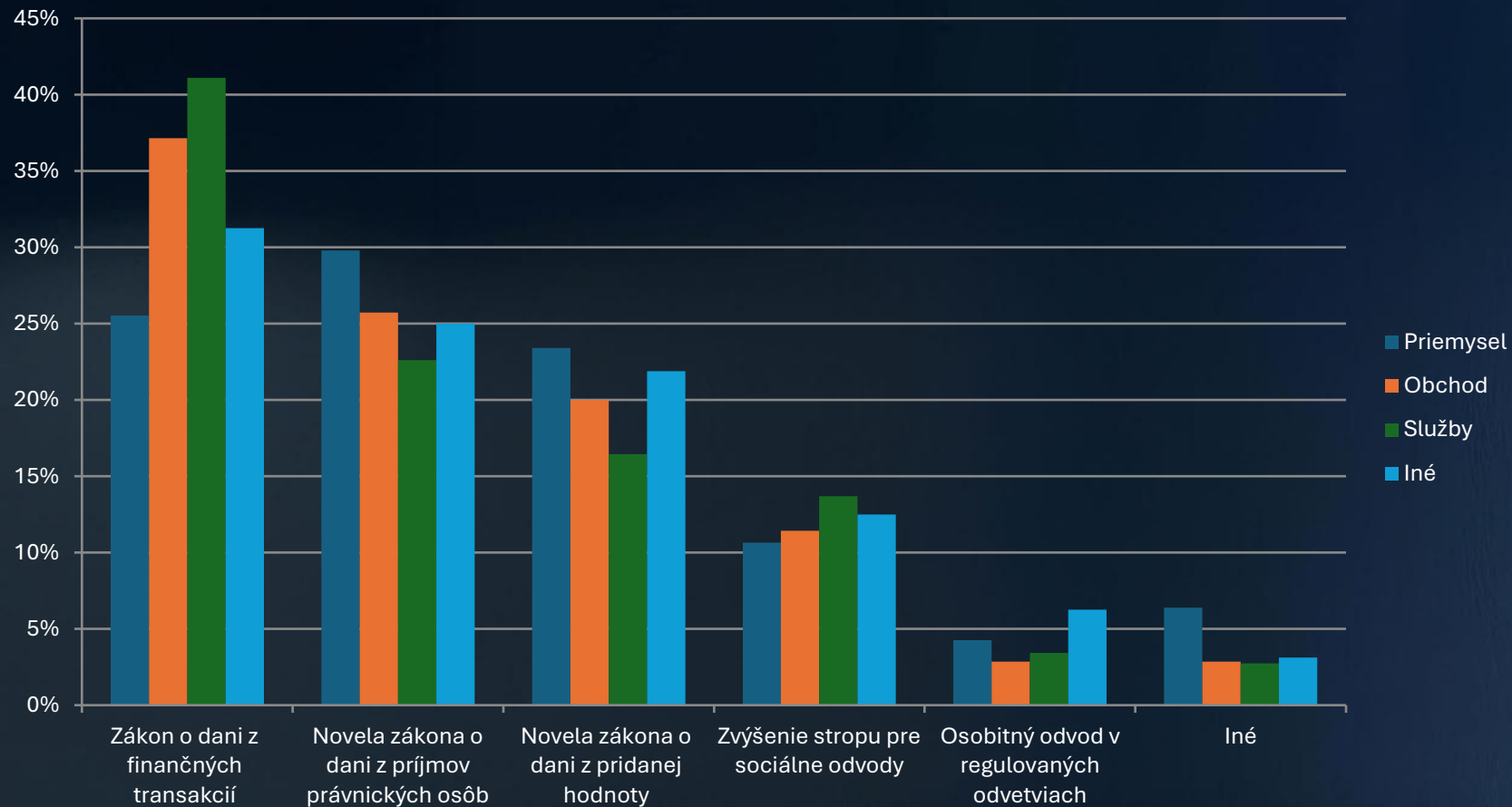
Dotazník a jeho štruktúra

- Dotazník bol zostavený ako kvantitatívno-kvalitatívny, samohodnotením s otázkami členenými do dvoch skupín.
- Otázky č. 1 až 3 : zistenie informácií o respondentoch a ich aktivitách a na posúdenie reprezentatívnosti
- Otázky 4 až 11 zamerané na jednotlivé časti konsolidačného balíka
- Dotazník bol vyplňaný a spracovaný v Microsoft Forms.
- Zber dotazníkov prebiehal od 12.12.2024 do 20.1.2025.
- Celkom boli získaných 103 odpovedí od respondentov iniciatívy Za právny štát

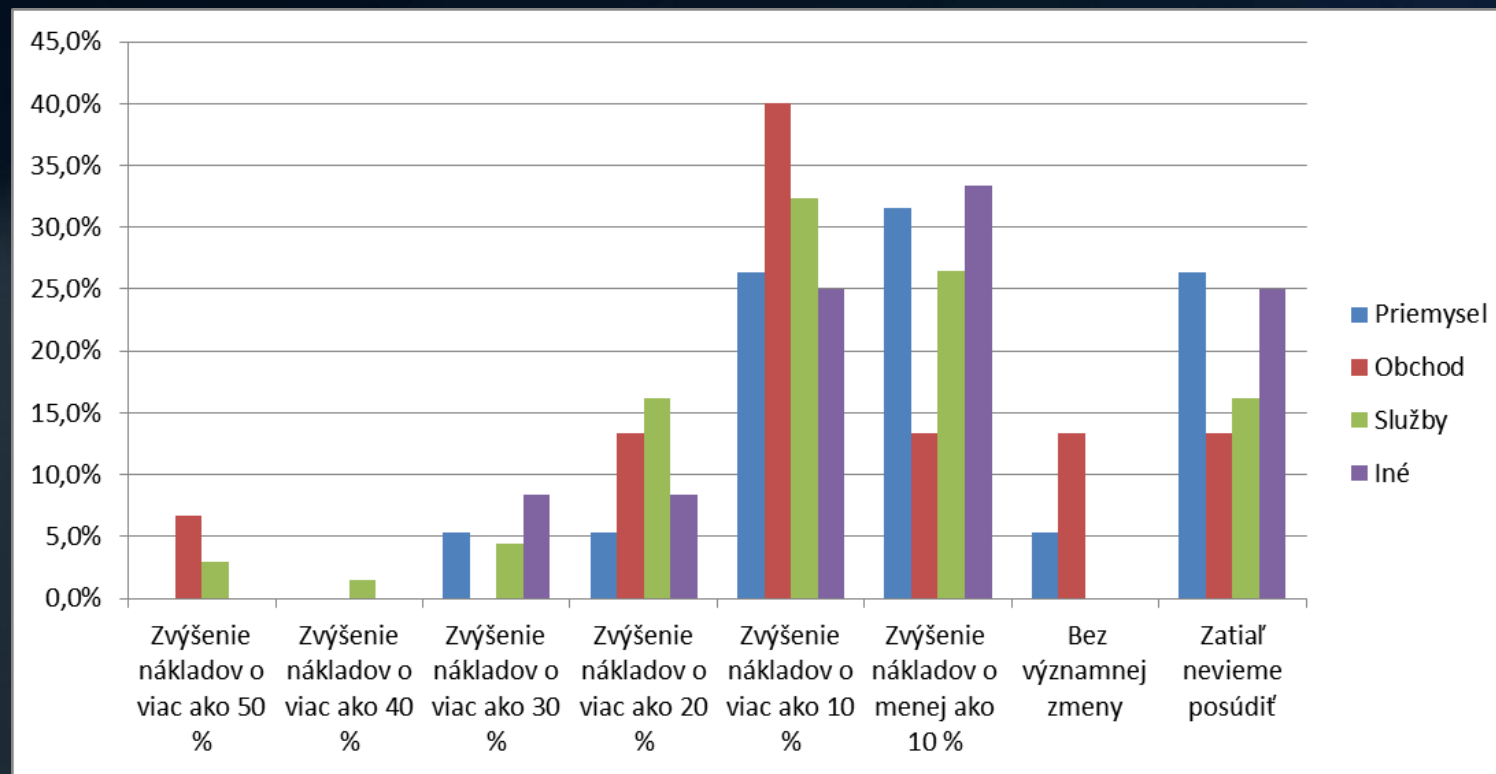
Charakteristiky respondentov a reprezentatívnosť

- Odpovede na otázky o sektore pôsobenia, počte zamestnancov a obrate poskytnú informácie o výberovej vzorke respondentov
- Porovnanie so štruktúrou základného súboru
- Z hľadiska sektorov pôsobenia – reprezentatívne
- Veľkosť podnikov meraná počtom zamestnancov aj obratom - vychýlenie k veľkým podnikom
- Iniciatíva za právny štát združuje dôležité, zväčša veľké podniky s vysokou mierou pridanej hodnoty.

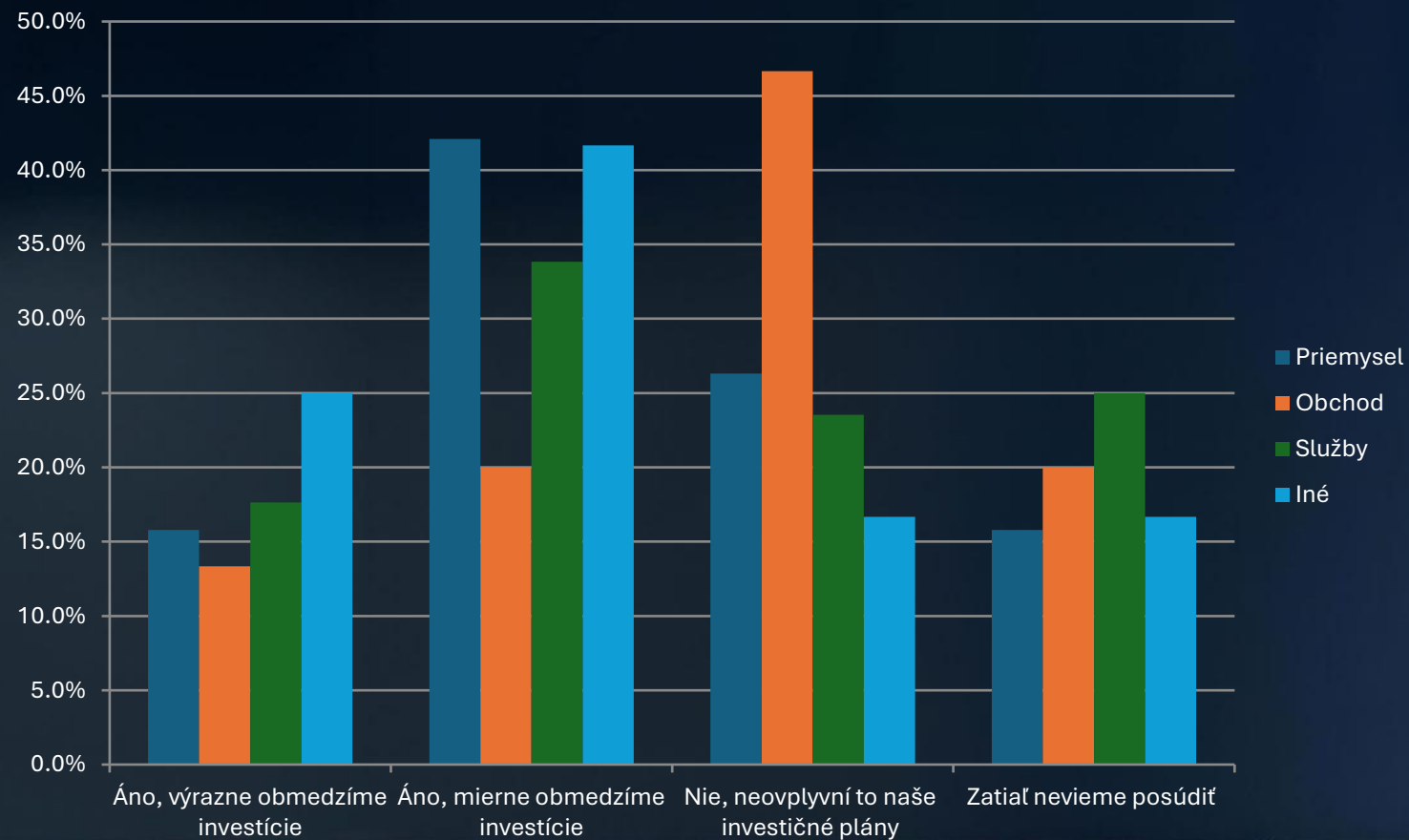
Otázka 5: Ktoré z navrhovaných opatrení bude mať na Vaše podnikanie najväčší dosah?

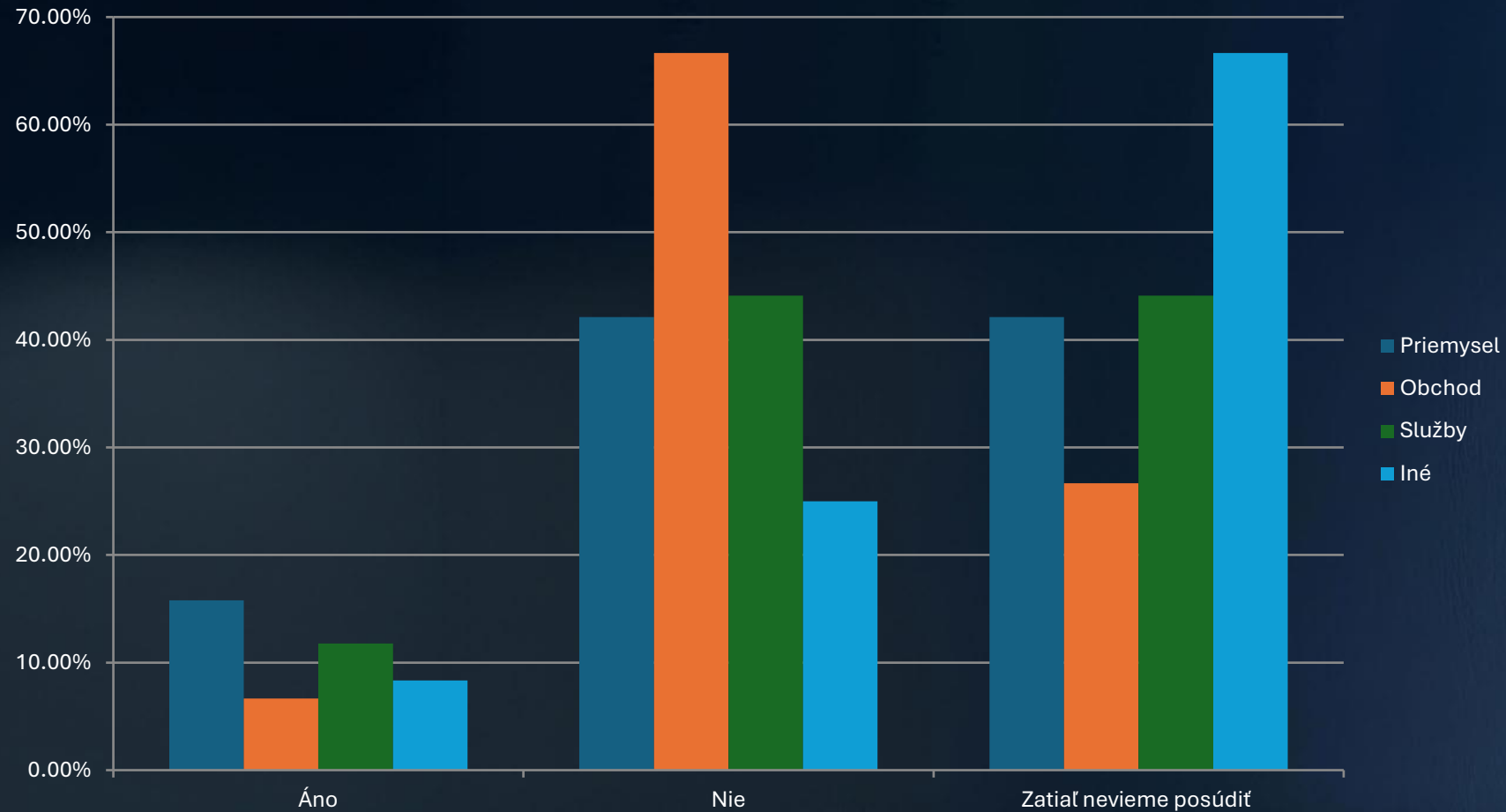
Otázka 7: Aký vplyv bude mať schválený konsolidačný balíček (napr. zvýšenie daní, úspory vo verejnom sektore) na finančné náklady Vašej spoločnosti?

Otázka 8: Očakávate, že zavedenie konsolidačného balíčku ovplyvní rozhodovanie Vašej firmy o investíciách na Slovensku v roku 2025?

Otázka 9: Očakávate, že zavedenie konsolidačného balíčku zapríčiní zníženie počtu Vašich zamestnancov?

Otázka 10: Aké iné dôsledky môže mať zavedenie konsolidačného balíčka na Vašu spoločnosť?

- Celkom 57 individuálnych konkretizujúcich odpovedí - plastickejšie popísanie názorov respondentov
 - Potvrdená konzistentnosť z kvantitatívnych otázok
- Najčastejšie odpovede: obmedzenie investícií
 - Špeciálne zahraničných, ktoré sú citlivé na nákladovosť a predvídateľnosť podnikateľského prostredia.
- Druhá početná skupina odpovedí: administratívne náklady podnikov, ktoré vyplývajú napríklad zo zavedenia novej dane z finančných transakcií a nových sadzieb existujúcich daní,
 - vyžaduje si to zmeny v informačných systémoch podnikov.
- Respondenti upozorňovali aj na rast nákladových cien podniku, ale aj odbytových a spotrebiteľských cien a ich národohospodárskych súvislosti.

Otázka 11: Aké konkrétne kroky plánujete podniknúť, aby ste sa prispôbili schváleným zmenám v legislatíve?

- Celkom 52 respondentov: cenné informácie o zámeroch podnikov
- Najväčšia skupina: rôzne opatrenia na racionalizáciu a optimalizáciu chodu podnikov.
 - Snaha rozložiť dôsledky na zákazníka, dodávateľov, mzdy pracovníkov, automatizáciu a výnos podniku.
- Ďalšia veľká skupina: zavedenie dane s finančných transakcií
 - Kroky na úpravu informačných a manažérskych systémov podnikov,
 - Opatrenia na minimalizáciu jej platenia cez agregáciu faktúr, obnovenia hotovostných platieb, ale aj presunutie časti platieb do zahraničia.
- Aj pri konkrétnych plánovaných krokoch respondenti uvádzali zvyšovanie cien a obmedzovanie investícií a inovácií.

Čo s tým - návrhy od firiem

- Zavedenie dane z finančných transakcií,
 - Najhoršie v obchode a službách
 - Opatrenia: agregácia faktúr, casch, zahraničie
 - Úpravy informačných systémov
- Až 59 % podnikov s nárastom nákladov o 0-20%
- Mierne až výrazné obmedzenie investícií: 70% v sektore iné ; 60% v priemysle; 50% v službách
- Obmedzenie investícií – dlhodobý problém
- Návrh firiem: nezhoršovať konkurenčnú schopnosť podnikov!

Národohospodárske dôsledky balíka

- Konsolidačného balíka 2025: **2 mld. eur**
- Dodatočná spotrebiteľská **inflácia +2,5 p.b.**
 - Nákladová inflácia kvôli balíku kvôli dani z finančných transakcií a pod
 - Zhoršená cenová konkurencia na domácom aj zahraničnom trhu
 - Premietnutie zmien DPH – rast spotrebiteľských cien
 - Tlak na rast miezd – nákladová inflácia
- **Pokles investícií a inovácií**
 - Konkurencie schopnosť podnikov
 - Predvídateľnosť podnikateľského prostredia
 - Vymožiteľnosť práva
- Rast **HDP -0,4 p.b**
- Konsolidačného balíka 2026: **1,7 mld. eur**, 2027: **3,5 mld eur** (volebný rok)
 - Opatrenia, ktoré neohrozia podniky!

Ďakujem za pozornosť

#FUTUREREADY

**FUTURE READY
SLOVAKIA**

#FUTUREREADY

FUTURE READY SLOVAKIA

LET'S TALK COMPETITIVENESS